

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-11-02
Besvaras senast
2023-11-17

Till statsrådet Paulina Brandberg (L)

2023/24:136 Företagshälsovårdens framtid

Företagshälsovården har en central roll i arbetsmiljöarbetet på våra arbetsplatser. Företagshälsovården upptäcker, förebygger och minimerar risker i arbetsmiljön, vilket i sin tur skapar bättre förutsättningar för ett långt, hållbart och säkert arbetsliv utan olyckor, skador eller dödsfall. Företagshälsovården bidrar till att förebygga ohälsa, främja hälsa och skapa goda och säkra arbetsplatser där de anställda inte riskerar att skadas eller bli sjuka. Företagshälsovården bidrar med kunskap och kompetens och utgör därmed en expertresurs i arbetsmiljöarbetet. Företagshälsovården har således en viktig uppgift.

I regeringens arbetsmiljöstrategi för 2021–2025 lyfts företagshälsovårdens viktiga roll fram. Här konstateras även vad som krävs för att företagshälsovården ska fungera: ”Företagshälsovården kan bidra i arbetet med att skapa friska arbetsplatser. Det förutsätter en företagshälsovård med god kompetensförsörjning, hög kvalitet och ett ändamålsenligt regelverk.” (skr. 2020/21:92, s.15).

I dag är kompetensförsörjningen till företagshälsovården allt annat än god. Enligt Sveriges Företagshälsor, branschorganisationen för företagshälsovården i Sverige, lider företagshälsovården av en allvarlig kompetenskris. Av drygt 1 100 läkare med specialistkompetens i arbetsmedicin/företagshälsovård (så kallade företagsläkare) är närmare 900 över 65 år. Om företagshälsovården även framgent ska kunna ”bidra i arbetet med att skapa friska arbetsplatser”, så som det uttrycks i regeringens arbetsmiljöstrategi, behöver ny kompetens säkras.

För att arbeta som företagsläkare behövs en specialistutbildning i arbetsmedicin/företagshälsovård. Till skillnad från alla andra specialistutbildningar saknar denna utbildning offentlig finansiering. I stället får numera läkarens arbetsgivare stå för kostnaden, vilket gjort att det under de senaste åren bara utbildats ett fåtal specialister i arbetsmedicin per år.

Kompetensfrågan inom företagshälsovården har utretts och beretts av myndigheter och departement under många år. Alla konstaterar samma sak: att det råder en kompetenskris inom företagshälsovården och att krisen inte löses av sig själv – det krävs finansiering av utbildningen och ett samlat utbildningsuppdrag.

Tidigare finansierades utbildningen av företagsläkare av staten och Arbetslivsinstitutet hade samordningsansvar för utbildningen. Efter att alliansregeringen lade ned Arbetslivsinstitutet 2007 har företagshälsovårdens kompetensbehov lämnats åt sitt öde. Varken den förra eller den nuvarande regeringen har vidtagit några åtgärder för att säkerställa företagshälsovårdens kompetens – trots utsagor om företagshälsovårdens viktiga uppgift.

Sveriges Företagshälsor anser att det är hög tid för politiken att dels peka ut var ansvaret för tilläggsspecialiteten i arbetsmedicin ska ligga, dels avsätta offentliga medel för att finansiera utbildningen. Branschorganisationen har lagt fram två konkreta förslag. För det första bör regeringen besluta om att ge en myndighet helhetsansvaret att samordna utbildningsuppdraget för tilläggsspecialiteten i arbetsmedicin. För det andra bör regeringen säkra en framtida finansiering av utbildningen. Vänsterpartiet delar Sveriges Företagshälsors uppfattning.

Mot bakgrund av detta vill jag fråga statsrådet Paulina Brandberg:

1. Avser statsrådet att verka för att regeringen ska besluta om att ge en myndighet helhetsansvaret att samordna utbildningsuppdraget för tilläggsspecialiteten i arbetsmedicin?
2. Avser statsrådet att verka för att regeringen säkrar en framtida finansiering av utbildningen?
3. Hur avser statsrådet att stärka kvaliteten inom företagshälsovården?
4. Hur avser statsrådet att göra regelverket för företagshälsovården mer ändamålsenligt?

.....

Cicie Weidby (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch